

הוועדה למתן היתרים לפי פרק ד' להודעה בדבר הכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים, התשס"ג-2003

החלטה בבקשת השר אריה מכלוף דרעי לקבלת היתר לאי-קיום כלל מהכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים

1. ביום 11 בספטמבר 2016 ניתנה החלטתנו בבקשת השר אריה מכלוף דרעי, שר הפנים והשר לפיתוח הפריפריה, הנגב והגליל, לקבלת היתר לאי-העברת מניות בשתי חברות המוחזקות על ידו במישרין, לנאמנות עיוורת, בניגוד לכלל 16(א) לכללים למניעת ניגוד עניינים של שרים וסגני שרים (להלן: "הכללים"), כדלקמן:

"לאחר שדנו בבקשה ולאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, כמצוות כלל 21(א) לכללים, אנו סבורים כי כאשר מדובר על מניות שאינן סחירות וכן על רצונו של השר להמשיך ולהחזיק דווקא במניות אלה, ציווי על העברת המניות לניהולה של נאמנות עיוורת מאיין את יסודות הנאמנות העיוורת ואין בו כל תכלית. מנגד, אי מתן היתר כלל יביא לכך שהשר יחוייב להתפרק מנכסיו הפיננסיים הקיימים בנקודת זמן בה יגרם לו הפסד ניכר, דבר שאיננו עולה בקנה אחד עם השיקול השני.

לפיכך, אנו מקבלים את בקשתו של השר דרעי ופוטרים אותו מהעברת המניות של חברות א' ו-ב', המוחזקות על ידו, לנאמנות עיוורת, אולם, על דעתו של השר ובהסכמתו, אנו קובעים שהיתר זה יהיה בכפוף לתנאים הבאים:

- א. המניות יוחזקו על ידי רואה החשבון של השר בנאמנות עבדו, תוך מתן הנחיה לנאמן שבתקופת כהונתו של השר לא תיעשה כל דיספוזיציה מצדו של הנאמן במניות הקיימות, ולא תירכשנה מניות נוספות של החברות הללו.
- ב. השר לא יהיה מעורב כלל בנעשה במניות אלה ועליו להקפיד שלא להיחשף לכל מידע ביחס לחברות אלה. המידע היחיד שיימסר לשר על ידי הנאמן יהיה זה המותר על פי כלל 16(ג) לכללים בלבד.
- ג. ככלל, על השר להימנע מעיסוק בכל תחום שיכול להשפיע על שווי המניות וכן בעניינים הנוגעים לבעלי השליטה בחברות ו/או לבעלי עניין אחרים. לשם כך תועבר ההחלטה ליועץ המשפטי לממשלה לבדיקת סוגיית ניגוד העניינים והסדרתה.
- ד. ביחס לחברה א' - במידה ותהיה חלוקת רווחים או נכסים של החברה, על השר לפנות לוועדה לקבל את אישורה לקבלת הכספים. על בא כוחו של השר להמציא את ההחלטה לנאמנה של החברה תוך 10 ימים, ולדווח לוועדה על מסירת ההחלטה.
- ה. ביחס לחברה ב' - על בא כוחו של השר להמציא את ההחלטה לדירקטוריון החברה תוך 10 ימים, ולדווח לוועדה על מסירת ההחלטה."

2. כאמור בהחלטתנו משנת 2016, השר מנוע מלקבל כל החלטה בנוגע לאחזקות אלה. החלטות ביחס לאחזקות אלה צריכות להתקבל על ידי הנאמן בלבד.

בהתאם לכך, פנה ביום 6 באוגוסט 2018 הנאמן לוועדה וציין כי חברה ב' הציעה לכל בעלי מניותיה (וליהם בלבד) לרכוש מניות ואופציות נוספות במחיר מוזל. עוד הבהיר הנאמן כי למיטב ידיעתו יש היענות של בעלי המניות להצעה, ולפיכך אי רכישת המניות תביא לדילול חלקו היחסי של השר

בחברה. לאור כך סבור הנאמן כי מבחינה מהותית מדובר בשמירה על הקיים בלבד. לשם ביצוע הרכישה מבקש הנאמן אישור גם לפנות לשר ולקבל ממנו סך של \$18,750 (עלות הרכישה).

3. לאחר שעיינו בבקשה ולאחר ששמענו את חוות דעתו של מבקר המדינה, על פי כלל 21(א) לכללים, אנו סבורים שבמידה ואכן אי-היענות להצעה תביא לדילול חלקו היחסי של השר בחברה, רכישת המניות/האופציות לצורך שמירה על הקיים (מבחינת אחוז האחזקה) איננה עומדת בסתירה להחלטתנו משנת 2016. לפיכך אנו מחליטים להיעתר לבקשת הנאמן ולהתיר לו להיענות להצעת החברה, אך עליו להגביל את הרכישה עד למספר המניות/אופציות שישמרו על חלקו היחסי של השר בין בעלי המניות, כפי שהיה במועד מתן ההחלטה. הנאמן איננו מורשה לרכוש מניות/אופציות שיגדילו את חלקו היחסי של השר בחברה.

4. על הנאמן גם להימנע ממסירה פרטי ההצעה לשר. לפיכך, יוכל הנאמן רק להפנות בקשה לשר "לקבלת תשלום עבור רכישת מניות/ אופציות לשם שמירה על חלקו היחסי בחברה [שם החברה]", כאשר הסכום שבו ינקוב הנאמן יהא בהתאם למגבלה שקבענו לעיל.

5. לפי החלטת הוועדה למתן היתרים מיום 28.11.2010 בנוגע לפרסום החלטותיה, ובהתאם לפסק דין בעת"מ (מחוזי י-ם) 1981/09 התנועה לחופש המידע נ' משרד מבקר המדינה (ניתן ביום 15.3.2011), ככלל, החלטות הוועדה למתן היתרים יפורסמו. עם זאת, הוועדה החליטה כי "בהתחשב בסוג העניינים בהם מדובר וברגישותם יישקל כל מקרה לגופו, והוועדה תוכל לקבוע לפי שיקול דעתה ובהתחשב בנסיבות כל מקרה לפרסום את ההחלטות באופן חלקי, תוך השמטת פרטים או עריכת שינויים או ללא פרטים מזהים. לעניין זה הוועדה תשקול גם את עמדת השר או סגן השר הנוגע בדבר לגבי הפרסום".

נסיבות הבקשה שלפנינו אינן מצדיקות הימנעות מפרסום ההחלטה, אך בהתאם לבקשת השר בעבר איננו מציינים את שם החברה, ולאור המגבלות החלות על השר אין פירוט של הצעת החברה.

העתק ההחלטה נמסר למבקר המדינה.

ניתנה היום, ג' אלול תשע"ח (14 אוגוסט 2018).

ד"ר אורנה דויטש
חברת הוועדה

עו"ד אביגדור רביד
חבר הוועדה

השופט (בדימ') עזרא קמא
יו"ר הוועדה